

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KERESZTÉNY HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szombán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenéssel:
 Egész évre 1 ft 80 kr.
 Fél évre — > 95 >
 Negyed évre — > 50 >
 Egyes szám 4 kr.

A „Magyar Néplap” és „Mozsgazda” előfizetési ára:
 Egész évre 8 ft — kr.
 Fél évre 4 > 50 >
 Negyed évre — > 20 >

Szerkesztők:
LEPSÉNYI MIKLÓS
 és
NÉMETH GELLÉRT.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszor megjelenéssel:
 Egész évre 8 ft — kr.
 Fél évre 3 > — >
 Negyed évre 1 > 50 >

„Magyar Néplap” hetenkint háromszor a „Mozsgazda”-val:
 Egész évre 7 ft 20 kr.
 Fél évre 3 > 60 >
 Negyed évre 1 > 80 >

Békülő szomszédok.

— A „Herkó Páter” szerint. —

Kánya Miska: Szerbusz Pal Pista komám, ha meg nem veti keen az én becsületes parulámat. El sem is tagadom, hogy én biz eddig csakugy szerettem a köröszöt, mint az adósságot: — ha másnak van; de már Jézusomat én se szivesen nézem, ha lelüdozik róla az jordányok, annyi szent.

Magam is belátom végre, hogy hát itt gondóni köll nekünk valamint, mind a kettőnknek.

Pal Pista: Isten hozta kigyelmedet! báresak előbb.

Keresztények ébredjétek!

Itt az idő, most vagy soha, amikor meg kell mutatnunk ország-világnak, hogy mi igazi keresztények vagyunk. — Itt az idő, most vagy soha, amikor be kell bizonyítanunk, hogy hitünkhöz, szent vallásunkhoz hűen, állhatatosan ragaszkodunk és készebbek vagyunk mindentől, még életünköt is megválni, mint hitünktől elpártolni, hitünket cserben hagyni. Hisz Te mondad édes Üdvözítőnk, hogy „*aki megvall engem az emberek előtt, azt én is megvallom Atyám előtt, ki mennyekben van; aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt megtagadom én is Atyám előtt, ki mennyekben van.*“ Maté 10, 32—36.

Hát megtagadhatjuk e Krisztust, szeretettvéreim, az által, hogy a Krisztus-tagadókhöz szegődünk, kik az új rendet Krisztus tanainak ellenére is megszavazták? Adhatjuk-e mi, Krisztus követői, azokra szavazatunkat, kik a keresztet cserben hagyták és a pogányságra tértek át? Soha, de soha! Krisztustagadók, hittagadók nem lehetünk, sose is leszünk.

„A keresztény hitnél nincs nagyobb kincs, nagyobb gazdagság, ha úgy élünk, amint e hit minket tanít,“ mondja szt. Ágoston. És hogy szt. Ágostonnak igaza van, azt a haláltusában látjuk beigazolvva, bebizonyosodva, midőn haldokló szereteteinket végvonaglásaikban, térdénállva, összekulcsolt kezekkel, fájdalmas szívvel, könnyes szemekkel, szent zsolozsmákat imádkozva körülvevesszük. Midőn ugyanakkor tapasztaljuk, hogy kinek-kinek olyan a halála, amilyen volt az élete. Élünk-e mi úgy, amint szent hitünk tanít, ha a vallástalan szabad-
elvékre adjuk szavazatunkat, a vallástalan szabad-
kőműveseket támogatjuk szavazatunkkal, akik szent val-
lásunk teljes eltörlésére szövetkeztek, bármely párthoz
tartozzanak is? Nem! Mi ekkor nem követjük szent
vallásunk tanítását, mi ekkor nem élünk úgy, amint azt
szent hitünk kívánja. S ha akadnak olyanok, kik mást
mondanak, azoknak, még ha papi ruhát hordanak is,
ne higgyetek, mert azok bensőleg nem papok már többé
sőt nem is katolikusok, hanem Judások, árulók, eret-
nekek, pogányok, habár papi öltönyben járnak és talán
kereszt függ is a mellükön. Ezeknek ne higgyetek, ezekre
ne hallgassatok, ezeket kerüljétek, ezektől forduljatok el.

Hitünkben erősek és állhatatosak csak akkor leszünk, ha azt soha, még szinből se tagadjuk meg, ha-
nem szóval, tettel mindenkor bátran valljuk. Ezt pedig
csak úgy és akkor tesszük, ha hithű keresztényekre,
nem pedig Krisztustagadó szabadelvű, szabadkőműves
pogányokra adjuk szavazatunkat. — „Ábrahám erős
hiteért meg lett jutalmazva, Mózes és Áron csak egy-
szerű kételkedésükért meg lettek büntetve. Móz. I. 12.
IV. 20. 12.

„Nem mindenki aki mondja: Uram! Uram! hanem
ki cselekszi Isten akaratját, az fog bemenni mennyeknek
országába,“ monda édes Üdvözítőnk. Hogy pedig mi az
Isten akaratja? azt hirdeté és megmondá az ő egyszü-

lött fia, Jézus Krisztus. Tanítja és hirdeti Krisztus pa-
rancsából örök időken át az egyház, nem pedig azok,
akik ütik a mellüket, hogy jó keresztények.

Szeretnünk kell ideiglenes földi hazánkat, de még
jobban kell szeretnünk mennyei örök hazánkat. Engedel-
meskednünk kell az emberi törvényeknek, de még job-
ban kell engedelmeskednünk Isten törvényeinek, ami
nélkül nincs üdvösség, nincs tulvilági boldogság, nincs
örök élet.

Ha az emberi törvények ellenkeznek Isten törvé-
nyeivel, oda kell törekednünk *törvényes uton*, hogy
az emberi törvényeket Isten-törvényeivel összhangzásba
hozzuk. Azért ma és holnap, fény és homályban, élet és
halálban: „*Atyánk amit te akarsz! azt, és csak is azt
fogjuk cselekedni.*“ Keresztények, katolikusok, akarjá-
tok-e ti is azt cselekedni, amit Atyánk akar? Ha igen,
kövessetek bennünket, és ne kövessétek a hamis prófé-
tákat, az istentagadó liberális szabadkőműveseket, kik-
nek se Istenük, se hazájuk. Itt az idő, most vagy soha
keresztény testvéreim az Urban, hogy megmutassuk
ország-világnak azt, hogy mi szabad országnak szabad-
polgárai vagyunk, nem pedig törvényen kívül helyezett
jognélküli rabszolgák, kik fölött általunk választott és
általunk fizetett tisztviselőink kényük-kedvük szerint
zsarnokoskodnak. A kik a törvényt, az alkotmány adta
jogainkat szabadságunkat lábbal tiporják, irányunkban
nem emberekhez, hanem még állatokhoz se méltó mó-
don viselkednek és bennünket még rabszolgákhoz se
illő méltatlan és embertelen elbánásban részesi-
tenek.

Mintha csak az a község-, város- vagy megyeháza,
azok a miniszteri paloták nem is a mi saját vagyónunk
volna. Mintha csak mi az ő jobbjáaik, ők pedig a mi
uraságaink volnának. Mintha előttük és részükre már
se közigazgatási, se büntető törvény nem is létez-
nék. Mintha ezt az országot már örökre kiárendálták,
örökre birtokukba vették volna, úgy elhelyezkedtek
benné. Egészen törökösön, egészen ázsiai módra köz-
igazgatnak, kormányoznak bennünket.

Durva bánásmódjuk undorító, felháborító, vissza-
tasztító. Nem elég, hogy vagyónunkban könyékig váj-
kálnak, azt tetszésük szerint pocékolják, hanem még
személyünkkel, személyes jogainkkal, szabadságunkkal
is úgy rendelkeznek, a hogy azt személyes érdekeik
elérésére, kielégítésére szükségesnek látják, — célszerű-
nek találják.

Főispánok, alispánok, polgármesterek, tanácsosok,
szolgabírák, jegyzők, bírák, hivatalos állásukat arra
használják föl, hogy nem törődve a büntetőtörvény-
könyvben felsorolt büntetésekkel a választókat részint
igérettel, részint fenyegetéssel, részint ijesztgetésekkel
befolyásolják, a választókra jogtalanul hivatalos nyo-
mást gyakorolnak csupán azért, hogy a választók az ő
általuk, az ő érdekekben felállított hivatalos jelöltre
szavazzanak, hogy aztán az ő hivatalos befolyásuk és
nyomásuk által megválasztott képviselő viszont az ő

érdekükbe, az ő javukra érvényesítse befolyását ott, ahol kell, mikor viszont az ő megválasztásuk, kinevezetésük, vagy előléptetésük, esetleg az általuk elkövetett visszaélések megbüntetése kerül szóba. Így aztán a képviselők és a hivatalnok-sereg egy kölcsönösen biztosító érdekszövetséget köt a saját érdekük istápolására, előmozdítására. Maguk közül megválasztják a legélelmesebbet polgármesternek, a sógort meg a komát beteszik a zsiros hivatalokba és a köznépek szépen kitörlik a szemét s aztán a markukba nevetnek azon, hogy azt a szerintük „buta tömeget,” a népet, milyen szépen becsapták, milyen szépen lepipálták. Jaj annak a nép fiának, vagy asszonyának, aki meg mer piszszenni, mert azt még a tizedes is azonnal becsukással fenyegeti. Hát még a polgármester, vagy a tanácsnok urak! Mintha az a becsukás olyan könnyen menne.

Az ilyen ijesztgető, vagy fenyegető szemtelen szájhősöknek nem kell mást mondani mint azt, hogy *ismételje csak fenyegetését vagy ijesztgetését két tanu előtt*; azonnal odább áll. — Mert tudja jól, hogy akkor ő kelme kerül a dutyiba, ráadásul még a hivatalát is elveszti.*)

Ilyen a mai rendszer édes atyámfiai. Erkölcstelen, aljas, nemtelen, piszkos, durva, erőszakos és becstelen. Eszközeiben nem válogatós. De csak a gyávával, a bátorral szemben. A bátor előtt azonban nyomban meghátrál és azonnal odább áll. A bátrakat megsüve-

*) A magyar büntető törvénykönyvnek azon szakaszai, a melyek a választóknak *szabad választói jogát* és személyes szabadságát biztosítják, a következők.

VIII. Fejezet.

A polgárok választási joga ellen elkövetett büntettek és vétségek.

178. §. Azok, akik valamely választót erőszak, vagy fenyegetés által, választási jogának szabad gyakorlatában megakadályoznak, történjék az akár országgyűlési képviselő, akár törvényhatósági, községi tisztviselő, vagy elöljáró, törvényhatósági bizottsági-tag, vagy községi képviselő választására nézve: a választói jog megsértésének vétségét követi el, és hat hónapig terjedhető fogházzal, valamint egyenként kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

185. §. Aki a választónak vagy annak tudtával hozzátartozójának (ezek a fel- és lemenő ágbeli rokonok és sógorok, a testvérek, unokatestvérek és ezeknél még a közelebbi rokonok, az örökbefogadó és tápszülők, az örökbefogadott és tápgyermekek, a házastársak és jegyesek, testvérek házastársai s a házastársnak testvérei) azon célból, hogy a bizonyos jelöltre szavazzon, vagy hogy szavazástól tartózkodjék, pénzt vagy pénzürtéket, vagy más előnyt ad vagy ígér: *hat hónapig terjedhető fogházzal, és ezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.*

Ugyanezen büntetéssel büntetendő azon választó is, ki a neki vagy tudtával hozzátartozójának a jelen §-ban megjelölt célból adott pénzt, vagy más előnyt elfogadja.

186. §. Három hónapig terjedhető fogházzal és ötszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az: aki az előbbi §-ban említett célból etet és itat; valamint az is: aki ezen etetést és itatást elfogadja.

187. §. Azon közhivatalnok, aki hatáskörébe eső cselekménye vagy arra vonatkozó ígérete által valamely választót bizonyos jelölt melletti vagy elleni szavazásra, vagy a szavazástól tartózkodásra bírni törekszik: *Két évig terjedhető fogházzal büntetendő.*

gelik, a gyávát eltiporják. — Ezt nevezik Tisza rendszerének, — amely furfangra, aljas fogásokra van alapítva. Ezt a gyalázatos rendszert kell nekünk most embereivel együtt törvényes uton a törvény segítségével a bekövetkező választásoknál agyontiporni, teljesen megsemmisíteni.

Jaj lesz azoknak, akik ezt a gaz rendszert hiven szolgálták, akik ezen rendszernek vak eszközei voltak és bennünket leigáztak, elnyomtak, fölöttünk zsarnokskodtak.

Meg fogjuk őket találni a községházán, a város- és a megyeházán. A nép ítélkezni fog fölöttük igazságosan, de szigoruan. A jóknak jutalom, a gonoszoknak méltó büntetés. Ki-ki ahogy rászolgált.

Itt az idő most vagy soha. Közelednek a választások. A nép sorsa saját kezébe lesz letéve. Magától a néptől függ, akar-e sorsán segíteni, akarja-e a szolgaság jármát tovább is nyakán hordozni, akarja-e a zsarnokságot magán tovább megtűrni? Ha nem, akkor válasszon új képviselőket, s az eddigieket rázza le nyakáról. Ezekről már tudjuk, hogy mit várhatunk: szegénységet és szolgaságot, fából vashidakat, eleven képeket. Ha nem teszi a nép, magára vessen, de aztán ne is panaszkodjék.

Az új néppárti képviselőknek lenne feladatuk a nép jólétének az előmozdítása, a nép szabadságának a visszaszerzése, szent vallásunknak a megmentése és egy

188. §. Hivatalvesztés csak az ellen mondandó ki, aki a büntett vagy a vétség elkövetésekor közhivatalt viselt.

X. Fejezet.

183. §. Azon közhivatalnok, aki hivatali hatalmával visszaélve, törvényellenesen valakit elfogat, elfog, vagy letartóztat: a személyes szabadság elleni vétséget követi el *és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.*

195. Ha a szabadságtól való jogtalan megfosztás hét napnál tovább terjed, de 15 napot túl nem halad, akkor a büntetés két évig terjedhető fogház.

Ha a szabadságtól való jogtalan megfosztás 15. napnál tovább tartott, de egy hónapot nem haladott túl, akkor a büntetés három évig terjedhető börtön leendő.

Ha a szabadságtól való jogtalan megfosztás egy hónapon túl, de 3 hónapnál rövidebb ideig tartott: a büntetés öt évig, ha 3 hónapot túl haladott, öt évtől tíz évig terjedhető fegyház leendő.

198. §. A kiszabott büntetésen kívül a törvényellenesen letartóztatott, részére a letartóztatás minden napjáért 5 forinttól 10 forintig terjedhető kártalanítás állapítandó meg.

199. §. Azon közhivatalnok, aki hivatalos hatalmával visszaélve, és törvényellenesen valakinek lakásába, üzlethelyiségébe, az azokhoz tartozó, vagy azokkal összeköttetésben levő helyiségbe, vagy kerített helyre, a lakónak vagy a lakással rendelkezőnek akarat ellen behatol, vagy abban benmarad: a házi jog megsértésének vétségét követi el, és hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő.

Ha pedig abban, a jogtalan behatoláson felül házkutatást is tart: egy évig terjedhető fogházzal büntetetik.

Polgárok ezen törvényekhez tartásukat magatokat, ez legyen a ti fegyveretek, védpajzsotok a benneteket netán megtámadó, vagy fenyegető hatalmukkal esetleg visszaélő hivatalnokok ellen. Ezen szakaszokat mutassátok meg nekik, ha benneteket bántanak.

becsületes közigazgatásnak az egész országra való léte-
sítése, amelynek áldását és jótéteményét az ország
összes lakosai különbség nélkül élvezhessék.

Talpra magyar hí a haza,
Itt az idő most vagy soha;
Rabok legyünk vagy szabadok,
Ez a kérdés válasszatok!
A magyarok Istenére esküszünk
Rabok tovább nem leszünk!

Dr. Bakonyi Elek,
ügyvéd.

POLITIKAI HIREK

Képviselői beszámoló. *Vajay István*, a szalánta
kerület közkedveltségű képviselője, kisasszony ünnepén,
szept. 8-án, tartotta beszámoló beszédjét Görcsönyben.
Ez alkalommal is hívei nagy lelkesedéssel és kitüntető
szeretettel fogadták. A kis Bernhardt Teréz gyönyörű,
szép virágcsokrot nyújtott át, miután Vér István hely-
beli birtokos, a következő szép beszéddel üdvözölte a
népszerű képviselőt:

„Nagyságos képviselő Ur!

A történelem főlelőit egy hősiességű anyát, kinek
öt fia vala s mind az öt fia harcra képes volt. A hős anya
kikísérte fiait a városon kívüli harctér felé, intést adván
hozzájok, hogy bátran és vitézül viseljék magukat s ez
intés után elbocsájtá őket.

A harc elkezdődött, a harcolók zaja s vad lárma
behallatszik a városba. Az anya a város külső kapu-
jánál megáll a ott várakozék mindaddig, míg megtudná,
mily kimenetelre lenne a harcnak. És ime jó egy hirnök,
kitől az anya azt kérde: „No földi, hát hogy áll a haza?”
A hirnök azt felelé: „Mind az öt fiad elesett.”

„Nem azt kérdezem én tőled, te gyáva, pimasz
rabszolga! elestek-e fiaim? hanem azt kérdezem tőled
hogyan áll a haza?”

„Igen jól, — ugyemond a hirnök, — mert a gyö-
zelem nagyban a mi részünkön van.”

„Most már szívesen hallom mind az öt fiam el-
estét, — mond az anya, mert tudom, hogy hű és hős
fiai voltak a hazának és becsülettel haltak meg.”

Nagyságos országgyűlési képviselő ur! a midőn a
mai szent ünnepnap alkalmából nekünk, görcsönyieknek
jutott az a szerencse, Nagyságodat szerény körünkben
üdvözölhetni, engedje meg nekünk, hogy beszámoló be-
szédjének megtartása előtt én is a hős lelkű és szívű
anyához hasonlólag ezt a kérdést intézhessem Nagysá-
godhoz: Nos nagyságos képviselő ur, hogy áll a haza?
Van-e remény arra nézve, hogy a függetlenségi és 48-as
párt hazamentő elvei maholnap diadalmaskodhassanak?

Hogy nagyságod e dicső elvekért küzdött négy és
fél éven át, küzdött pedig a legtisztább hazaszeretet
melegével, azt mi mindannyian tudjuk és épen ezen
önfeláldozó, bátor és kitartó küzdelemért fogadjunk
mindnyájunk leghálásabb köszönetét. Éljen, éljen, él-
jen soká!”

Vagy ezer hallgató kitörő éljenzése után megtar-
totta Vajay István közel ¾ óráig tartó beszámolóját,
mely után ismét fölkiáltott a jelöltség elfogadására, a

mit a képviselő az egybegyűltek lelkes éljenzése között
megigért.

Kossuthék és a kormánypárt. Sokszor megirtuk
már, hogy a Kossuth-Eötvös-fele függetlenségi párt csak
címeiben viseli a független jelzést, ámde jogtalanul,
mert egyre a kormányval pakliz. Tehát nem füg-
getlenségi párt az, hanem kormánypárt, csak hogy titkos
kormánypárt. Hisz amikor csak lehet és amikor a kor-
mánynak szüksége van rá, mindig a kormányval sza-
vaz. Amikor pedig ámitás kedvéért a kormány ellen
szavaz, akkor előre jól kiszámítják, hogy ilyenkor a
kormánypártiak többségben legyenek s a kormány ve-
szedelembe ne jöjjön. A kormány és Kossuth-párt kö-
zött önálló titkos kötelék és barátság bizonyítékaival
Kossuth Ferenc múlt heti ugocsamegyei látogatása al-
kalmával is találkoztunk. Ilyen bizonyíték az, hogy Ki-
rályházán Kossuthot Ujhelyi István Ugocsamegye alis-
pánja üdvözölte. Ilyen bizonyíték az is, hogy Tisza-Uj-
lak küldöttségét Parragh János főszolgabíró vezette
Kossuth elé. Mit beszélnek e tények? Azt, hogy a kor-
mány támogatja Kossuthot, mert ime a kormány szol-
gái fogadják és üdvözlik. Tehát nem lehet Kossuth Fe-
renc igazi ellenzék, mert az igazi ellenzék a kormány
nem támogatja, hanem kérelhetlenül üldözi, mint a
néppártot. Ez aztán ellenzék. Meglátszik abból a visel-
kedésből, melyet a kormány tanusít iránta. De Kossuth
iránt semmi ellenzéki viselkedést se tanusít, amiből vi-
lágos, hogy Kossuth egy követ fuj a népnomorgató
kormányval. Ugyan mikor nyílik már ki a nép szemé-
re és mikor mutat utat ennek a magyar eredetű talián-
nak, ki apja dicsőségét teljesen elpazarolta?

Néppárti gyűlés Szokolcán. 1896. szept. 27-én, va-
sárnapon, d. u. 2 órakor a főtéren nagy néppárti gyű-
lés lesz a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó. Tartja magyarul és tótul:
Zmeskál Zoltán nagybirtokos.
2. A kisipar és közgazdaság. Tartja: Krupec
Rezső ur.
3. Alkotmányos jogainkról. Tartja: Vaculik
Vince ur.
4. Az „új rend” s a néppárt. Tartja: Dr. Ze-
lenyák János orsz. képviselő.
5. Elnöki zárszó.

Férfiak, asszonyok, gyermekek!
imádkozzatok minden nap a néppárt
győzelmeért!!

Választási mozgalmak.

Ipolyságon vasárnap tartotta meg programbe-
szédét Gróf Zichy Jenő, a nemzetipárt jelöltje. A
kerületbe számos képviselő elkísérte, többek közt Hock
János, Kaas Ivor báró, Horánszky Nándor és a vezér
Apponyi Albert gróf. A polgárok bandériummal fogad-
ták a képviselőket s a gyűlésen igen sokan jelen-
tek. Ivánka Oszkár megnyitó beszéde után, a melyben
a kormányt erősen támadta s a jelöltet ajánlotta, Zichy
Jenő gróf mondotta el terjedelmes beszédét. Az ipar és
mezőgazdaság érdekeinek előmozdítását ígérte és tá-
madta a kvóta-erővelést, a melyet meg nem szavazna,

Az egyházipolitikai kérdésekről azt mondta, a mit mi. Támadta a kormányt, a mely „kierősakolta a törvényeket, noha ő azokat időelőttinek és feleslegesnek tartja.” Kijelentette, hogy ezért lépett ki a kormánypártból. Fejtegette, hogy a nemzeti párt egyedüli jogos megvédője Deák elveinek. Megígérte, hogy mindenben képviselni fogja Ipolyság érdekeit és igyekezni fog pénzügyigazgatóságot létesíteni a városban. Ezután Apponyi Albert gróf beszélt. Nagy érdeklődéssel hallgatták, mert kíváncsi volt mindenki, hogy mit fog szólni a fuzióról, a mellyel gyanúsították, hogy pártja a kormánypárttal össze fog olvadni. Apponyi kijelentette, hogy *esze ágában sincs holmi fuzióról gondolni*, s ha egész pártja át is menne a kormánypártba, ezen *disztelen menet élén őt nem fogják látni soha*. Ő csak elvei fönntartásával vállalkozna a hatalomra. Ennek a hamis szabadelvűségnek az álarca ellen folyton küzdeni fog. Szóval azt mondta el, a mit a néppárt hirdet, hogy az ország bajban van, ki kell segíteni. Miért nem mondja hát ki Apponyi, hogy *néppárti*, ha ezekkel az elvekkel akarja megmenteni a romlásnak indult országot? Csak azért, mert „átok fogta meg a magyart, hogy az soha együtt nem tart!” Este bankett volt, a melyen számos fölköszöntő hangzot el.

A szászokai mozgalomról hozott tudósításunkba, a „P. H.” szerint „*tollhiba*” folytán jutott az a kifejezés, hogy Tornya Endre a nemzeti párt hívének vallotta magát, mert Tornya kezdettől fogva kormánypárti volt és most is ezt a gyönyörű elvet hirdeti. No hát annál kutyább!

Vajdahunyadon a választási mozgalmak is megindultak. F. hó 12-én a Strauss szállodában kevert közönség előtt Kenderessy Árpád földbirtokost képviselőjelöltnek kikiáltották s ő a jelöltséget hamarosan el is fogadta. Kenderessy Árpád f. hó 13-án tartotta kormánypárti programbeszédét, amelyre olvasóink bizonyára nem kíváncsiak.

Néhány szó a buzaárakról.*)

A legnehezebb nyári munkanapok leteltek. Magyarország széles termőföldjei learatva állanak, a gazdag kéréket már kieséptették s a tisztára megrostált termés biztos helyen: a magtárban van elhelyezve.

Ismét elmúlt egy év, melyben a gazda fagy és hőség, eső és vihar dacára megmunkálta szántóföldjét. Ime, vásárra készen áll szorgalmának gyümölcse, a termés.

És most, midőn a mezőgazdának már csak a gabonáját kell értékesíteni, hogy egy esztendei kemény munkája díját kézhez kaphassa, most veszi észre, hogy minden törekvése, fáradsága hiábavalónak bizonyult, hogy vesződsége kora hajnaltól késő estig eredménytelen volt, mert számadását gazda nélkül csinálta meg. Ez a gazda a *börze*, mely napról-napra hirdeti, hogy egy métermázsza búzának manap majdnem félannyi értéke van csupán, mint ezelőtt husz esztendővel!

A buza ára felére hanyatlott le, a különféle adók ellenben hat százalékkal emelkedtek. Ily körülmények között hogyan tartsa fenn magát és családját a földesgazda?

Oly kérdés ez, melyet napjainkban sok millió földműves ember aggodalmasan ismét.

Az én szívemet azonban más kérdés is nyomja. Miért van nekünk felelős minisztériumunk s ugynevezett népképviselőtünk, ha a földművelő polgárok — tehát az összlakosság $\frac{3}{4}$ része — kenyérkeresete biztosítva nincsen?

Persze, a liberális urak és a kormány könnyű kibuvót találnak erre. „A buzaárak, — mondják ők — az egész világon estek, mivel nem képesek versenyre kelni az olcsó amerikai búzával. A kormány ez ellen mit se tehet.”

Ez az állítás azonban minden ízében hazug s csak arra szolgál, hogy a magyarországi földesgazdák szemébe port hintsen. Ellenkezőleg. A kormánynak igenis célhozvezető eszközök állnak rendelkezésére, mellyekkel a gabonaárak emelkedése elérhető volna. De persze, ezen eszközök nem tetszenek az üzérkedő börzeszidóknak, sem a gőzmalom-részvényeseknek, kiket a mi kormányunk — sajnos! — többre becsül, mint a magyar földművesek millióit.

A magyar mezőgazda immár nincs reákenyszerítve, hogy búzáját Ausztria-Magyarországon kívül értékesítse. A monarchia lakossága annyira megnövekedett, hogy már évek óta több búzát konzumál a határon belül, vagyis több kenyeret és ételműt elfogyaszt, mint amennyit Magyarországban és Ausztriában a célra búzából elhasználnak; e végből még külföldi buza behozatala is szükségessé vált. Magyarország tehát a monarchián belül egész búzatermését értékesíti. De mivel nagyobb a búzaszükséglet, mint a monarchia termése, a buza árának emelkedésében kéne lenni, *hacsak a külföldi buza nem jut be olcsón az országba*. Mert ugyebár igaz, ha a rozs az előző évben nem sikerült s a zab az idén rövid, akkor megdrágul a köteg-szalma, a zsup. Ha azonban valamely más vidékről néhány ezer szalmazsupot hoznak a faluba, úgy ismét olcsóbb lesz az! A búzával éppen így áll a dolog nagyban. Ha olcsó külföldi buza jön be a határon, természetesen lenyomja a mi búzáink árát. De ha a határon elégséges ármal terhelik meg az idegen búzát, úgy magasabb áron kerül hozzánk és nem gyakorolhat többé oly nyomást a mi buzaárainkra. Például ha az idegen buza 7 forinton áll és a határon 1 frt 80 krajcár vámdíjat kell érte fizetni, tehát ha 8 frt 80 krajcár az értéke, akkor a mi belföldi búzáink is körülbelül ide fog jutni érték tekintetében. És ha mi ez országban idegen búzát 7 frtért bármily mennyiségben kaphatunk, a mi belföldi búzáinkért természetesen senki se fog 8 frt 80 krt adni.

Erre nézve tán azt jegyzi meg valaki, hogy hiszen mi is vetünk ki vámot idegen búzára és mégis alacsony áraink vannak?

Igen, van a búzára vámunk, de úgy vagyunk vele, mint az egyszere ember, ki termését rongyos zsákban vitte vásárra, s mire odaért, mindene elhullott. A mi rongyos vámtörvényünknek szintén meg van a maga hasadéka, melyen keresztül minden haszon kárba vész, azaz a budapesti gőzmalom-részvényesek zsebeibe vándorol.

Vámtörvényünk szerint ugyanis a gyórák vámentesen hozatják be maguknak a nyers anyagot, melyet idebenn feldolgoznak és azután mint kész árut ismét külföldre visznek. Ezt az intézkedést alaposan kihasználják a budapesti malmok s ily módon mérhetlen kárt okoznak a magyar mezőgazdaságnak. A malmok ügynökei ősszel bejárják Rómániát s a többi duna menti országokat és ott összevásárolják az olcsó, de kevésbé jó búzát, mely aztan Budapestre, az ugynevezett *szabad raktárba* kerül. A vám mindaddig hitelez

*) Testvérlapunkból, a „Christliches Volksblatt“-ból.

nekik, míg valamely malom meg nem veszi a buzát, melyet állítólag ismét liszt gyanánt visz ki.

De voltaképpen mire is használják malmaink a buzát? — *Spekulálnak, üzérkednek vele.* Ügynökeik alacsony áron kínálják ezt a vámmentesen behozott buzát a börzén. A jó magyar buza ára ezáltal természetesen esik s a gőzmalmoknak alkalmuk van azt elég olcsón birtokukba venni. És ez a magyar buza kerül lisztte örölve a külföldi piacra. Tehát: a román buza avval a föltétellel nyer vámmentességet, ha mint lisztet ismét kiviszik az országból. Ennek helyében üzérkedésre használják fel a malmok a román buzát, hogy általa olcsón jussanak a magyar buzához, holott ez utóbbit viszik ki lisztte feldolgozva. És mi történik a román buzával? — Utóbb azt is megőrlik, *de itt az országban bocsátják eladásra!*

Ez a visszás állapot évek óta tart már a liberális kormány szemeláttára; sőt a kormány még hitelez is nekik a rájuk eső buza-vám dolgában. Mit használ tehát a vámtörvény, ha csak a papíron létezik?

E visszás helyzet szülte rebach-hal azonban nem elégedtek meg az érdekelt körök, vagyis a börze-zsidók és gőzmalom-részvényesek. Kieszelték tehát még egy módját annak, mint lehet idegen buzát a budapesti piacon olcsón forgalomba hozni. A liberális kormány és liberális pártja készséggel és a magyar mezőgazdák kárára segédkezet nyújtott nekik, a mennyiben *érvényre emelte az államvasutak tarifáját (szállítási díjait.)*

Csak egy példát hozok föl. Ha valaki az államvasutakon 343 kilométer távolságra buzát szállít, fizet minden méterinzsa után 81 krt. Zimonytól Budapestig éppen 343 kilométer hosszú az ut, de ez a legközségesebb utja a buzaszállításnak a dunamenti államokból s ezen a vonalon 55 krt fizetnek egy métermázsa buza után, sőt nagyobb szállításoknál ez a díj 43 krra olvad le!

Egy magyar mezőgazda, ki 343 kilométernyire lakik Budapesttől, 81 kr. viteldíjat fizet buzájáért, míg a Zimonyon keresztül jövő idegen buza 38 krral olcsóbb, — hogy a belföldi buza minél olcsóbban eladassék.

A magyar mezőgazdák ezáltal elvitázhatatlanul károsodnak. Itt nem használ a világpiac alacsony buzaárára való hivatkozás. Buzaárainkat *mesterségesen, visszaéléssel nyomják le, amit a liberális kormány eltűr, sőt némi részben pártfogol is.* A gabona ára okvetlen emelkednék, ha kielégítő magas vámunk — védvám — volna s ha a vasuti tarifa nem részesitené az idegen buzát előnyben.

Mindenestre még egy „ha“ áll fönn: a börze, mely szintén kegyeltje a liberális kormánynak s amelynek nagyobb része van a buzaárak hallatlan hanyatlásában, mint valamennyi amerikai buzának együttesen!

A börzének tulajdonképpen piacnak kellene lenni, hol gabonát adnak el és vesznek. Manapság azonban játékszerű az. Az ugynevezett *papiros-buzával* kereskednek itt. A kinek egy mázsa buzája sincs, ezer mázsát ad el annak, a ki még egy lapát termést se képes átvenni. A szóban forgó buza nincs is készletben, csupán fogadást kötnek, hogy 3—4 hónap múlva mily magasra szökken a buza ára. Az üzlet tehát nem egyéb fogadásnál, de az árfolyam mégis annyi meg annyi ezer mázsa buza eladását jelzi 6 frt. 20 — 6 frt. 10 krért. A két gseftelő közül az egyiknek okvetlenül nyerni kell. A földesgazda azonban mindkét esetben megfizeti a magáét, mert hogyha a papiros-buzát 6 frt 10 krért adták el, ő az ő tényleges buzájáért nem kap 7 frtot?

Ez a szédelgés a kormány szemei előtt megy végbe, Tisza miniszteri biztos jelen van a börzén.

Ausztriában, Németországban és mindenütt egész Európában sietnek a kormányok e válságos mezőgazdasági viszonyokon segíteni. A magas vám megvédi az ottani termést; mindenütt azon vannak, hogy a börzék visszaéléseit megszüntessék; naponta új és új törvényjavaslatok kerülnek fölszínre a földmivesek könnyítése végett. Magyarországon mitse követnek el ez ügyben. A mi gőzmalmaink büntetlenül játszik ki a vámtörvényt; a vasutak előnyben részesítik az idegen buzát a honi buzával szemben; a börze megrendszabályozásáról nem is beszélhetünk. Az összes lakosság háromnegyed része: földmives, bérlő és földbirtokos alig képes megélni, a nép szükségét szenved és tömegesen vándorol ki az országból. A budapesti toronymagas malmok kéményei ellenben vigan füstölnek és naponta új és új palotát vásárol magának egy-egy börze-zsidó az Andrassy-uton, vagy a köruton. Az ország a végelszegényedés felé közeledik, — de hisz azért van liberális kormányunk.

És miért van nekünk liberális kormányunk?

Mert a nép liberális képviselőkre adta szavazatát.

Tehát a nép maga az oka a mai nyomoruságos állapotnak. S ha még a jövő választásnál is liberális jelölteket támogat, azt kell mondanunk, hogy a nép vagy kivetkőzött minden becsületérvéből, vagy megbolondult.

Mert csak bolond lehet az, ki maga alatt vágja a fát.

Akinek azonban megjött az esze, az nem szavazhat és nem is szavaz másra, mint **néppárti** jelöltre, míg a népámitó **kutyaszivűeket** és korteseiket megveti és ha portájára mernék tolni gyalázatos pofájukat, húsággal veri ki őket, legyenek bár recept-írók, báb-sütők, vagy marha-doktorok.

Igy tesznek Kun-Szent-Mártonban, s hisszük, hogy így fognak tenni az egész országban is. Amen.

A liberális tatárhad eszközei.

Az a fényes siker, mely a kath. ügyért oly hevesen küzdő **néppárt** dicső zászlóbontásait széles e hazában mindenfelé koronázza, kétségbe ejti az immár végvonnaglásban szenvedő liberális tatár hadat. Bukó féliben látja hatalmát s az a tudat, hogy pusztulniok kell az utolsó szálig, szinte örjöngőkké tevén őket, adja kezökbe azon **csúfos eszközöket**, a melyekkel bukó hatalmokat a néppárttal szemben megoltalmazhatni vélik.

Mint a vízben fuldoló mindent megkisérel élte megmentéseért s még a felszínen uszó szalma-szál után is kap, de jaj . . . visszaesik s ott leli halálát: úgy a liberális tatárhad mindent, de minden eszközt, legyen az bár **tisztességtelen** is, megpróbál a néppárt ellen. De mind hiába, mert a néppárt, dacára a sok üldöztesnek és szenvedésnek, terjeszkedik, nő, mint a nap, hajnal hasadtakor.

Dacára, hogy a tatár had nem arányos fegyverrel küzd a néppárt ellen és hogy a néppárt mindig a tisztesség és a törvény határai között működik, mit nekik is be kell vallaniok s míg ők a tulzásba menvén, se tudnak a küzdelemből győztesen kikerülni. Zaklatták a népet, büntették s a kőpködő liberális sajtó kóser termékeivel, szennyirattal (*Jön a sáska*) lepték el, 27 sajtópórt akasztottak a kath. lapok nyakára, most pedig a gyűlések erőszakos fölösztatásához folyamodnak, de ez is hiába lesz.

A hazáját s vallását egyaránt szerető nép összejö a gyűlésre, hogy ott bizonyosságot tegyen, mennyire szereti hazáját és vallását, s hogy azokat a gyűlésen hallott ígéket szívébe zárván, azokhoz tartsa magát.

Megtudták ezt a kutyaszivű tatárok, minden erővel szétzavarják, fölосzlatják a népet. Felbérelnek löcs-lábu kóser zsidókat, hogy versenyt ordítsanak egymással s lehetlenné tegyék szónokainkat.

S midőn az elnök a törvény értelmében felszólítja a hatóság képviselőjét, hogy csináljon rendet, a helyett, hogy rendet csinálna, még szemtelenül hivatkozva a hangulat izgatottságára, egyszerűen felосzlatja a gyűlést. Hát ilyen az alkotmányos élet Magyarországon! Így tartják be nálunk a törvényeket! Csak folytassák így tovább! De vigyázzanak, mert bár a néppártiak szelidék, mint a bányók, ha megbántják, mint egy sebesült oroszlan megtorolja a sérelmet, a bántalmat a támadást. S ezt magoknak tulajdonítsák a szemtelenkedők. Nagyon csalatkozik a liberális kutyaszivű had, ha azt hiszi, hogy a gyűlések felосzlatásával árt a néppártinak. Nem árt, sőt határozottan használ, mert a nép kíváncsivá lesz, hogy mit nem engednek elmondani? s annál nagyobb tömegekben jelenik meg jövő gyűléseinken, hogy meghallgassa a szent ígéket, melyektől jövőendő boldogsága függ.

Császik Pál.

Liberális képviselőkhöz.

Viperák fajzati! ki mondta nektek, hogy rettegetek a feltámadt népharagtól, mely elseper most benneteket, mint polyvát szérüről a szél?! — Ugy mond az Ur, az Ur beszél.

Farizéus képmutatók! szép volt a cégéretek, szabadságos és független, ti pedig a nép nyakára új jármokat csináltatok és felfüggesztétek ősi alkotmányát. Im tehát most nektek nyakatokra hágnak és felfüggesztenek benneteket!

Ti fehérre meszelt koporsók! kimondta nektek hogy terhet rakjatok a népre, ti pedig magatok a nép veritékéből dözsöljete? Szép volt a ti cégéretek, de undokság és rothadás a lelketek! — Eltemetünk most benneteket!

Jő a bosszu napja, mint a végítélet, és égetni fog, miként a kemence. Jő a nép haragja, szóró lapáttal a kezében és tüzre hányja mind a mihaszná gazt. — Az Ur mondotta azt.

Távozzatok tőlünk el ti átkozottak, kik elárultatok a mi szent honunkat! És jertek ti népem! Atyám áldottjai, foglaljátok el ti őszent hazátokat! — Ugy mond az Ur, a nép nagy Istene.

Kálmán Károly.

T Á R C A

Török-tatár koponyákban...

*Török-tatár koponyákban
Edződött meg ősi kardunk,
Ezt mondta a minapában
Hős vezérünk, vele tartunk.*

*Vele tartunk, összetartunk,
Mert hazánkban új tatár van,
Ujra edzzük ősi kardunk
Kutyatátár koponyákban!*

Kálmán Károly.

A csendőrök és a vadász.

— Idény-karcolat. —

Írta: Biró.

Harmincnyolc fok Celsius meleg. Jobban mondva tikkasztó hőség. Az országuton két csendőr baktat. Balvállukat puská, derekukat a rétesbe csavart köpönyeg nyomja, nehéz csákójuk alul sürün gördülnek az izzadság cseppei. A szuronyok bántó fényben villannak meg időnkint a tüzelő nap sugarainak fényében.

Az országút mellett jobbról kukoricás, balról tarló terület. Egy csepp szellő sem lengedez.

A kukoricás közepébe kihívóan repül be egy fogoly csapat, a tarlószélen gyors talpu nyulak pofozkodnak. Nem bántja őket senki. Ugy ismerik a törvényt mint a szolgabíró. Azért viselik magukat olyan hengegően.

A csendőrök már majdnem elhaladnak, mikor a kukoricásból hirtelen kibukkanik egy napbarnította alak. Kezében dupla puská, vállán vadásztarisznya. A tarisznya egyik szíján egy kimult nyulacska lóbálja szomorúan a föld felé csüngő fejét.

A csendőrök észre veszik a vadászt. A vadász megáll. Nem lehet többé visszavonulni. Ha elszaladna az lenne a legnagyobb baj.

Furcsa egy találkozás bizony ez Valamir-való ember eláppad ilyenkor. Azután hebegve mentgetődik Vagy eltorzítja a feje és futásnak veszi a dolgát. Ugye ez nagyon veszedelmes taktika, mert utána löhetnek az embernek. Nincs más hátra, mint odadni a puskát s tűrni a szigorú büntetést, a szégyent, a környék gyanús sugdosását. A szenvedélyes vadász szomszédok egy alkalmat sem mulasztanak el szemrehányást tenni a megcsipítettnek. Mert bizony nem dicséretes vadásztempó tilos szezonban vadat pusztítani.

Van még egy kibuvó. Fölmászni a fára s a legnyugodtabb modorban falatozni kezdeni. Itt aztán az a kérdés, ki győzi tovább az unalmas várakozást. A csendőröknek semmit se szabad unni. Náluk a kötelesség az első.

A csendőröket még vesztegetni se lehet. Azok nem ismernek alkut. Gépek ők, akiket, ha máshonnan nem, a tiszta választásokból mindenki ismer. Ezek hajthatatlanok...

Legalább eddig azt hitték. Hittem magam is. Hanem ez a történet egy kissé furcsa.

A esendőrök megpillantják a vadászt. A vadász még kijjebb jön a kukoricából s rátekint hetykén a esendőrökre. Azután int a vizslának!

— Dianna! Aló!

Dianna szalad vissza a kukoricába. A kukoricás közepén fölriasztja a foglyokat. Nagy lármával szállnak föl s félkörben körbeállnak a vadász előtt. Csodálatos, a vadász vakmerően beleugrik a fogoly csapatba. A kakas és egy másik lepottyannak. A vizsla köröskül csörtet a tengerin, mindenfelé törik a szár, amerre elszalad s apportirozza a foglyokat.

Hm! A esendőrök meredten bámulják a vadász kihívó modorát, a vizsla szaladását, a fogoly csapat fölropplását, a puskadurrogását s a rákövetkező apportot.

Mi fog történni most? A esendőrök rántanak egyet a puskszíjon és? . . . és tovább haladnak.

A vadász egykedvűen veti a tarisznya szij hurkát a két zsákmány nyakára.

A esendőrök jobbra, a vadász balra, folytatják megkezdett útjukat.

Miért nem ragadták vállon a esendőrök a vakmerő vadászt?

Talán azért, mert jól ismerik, mint a vidék köztiszteletben álló földbirtokosát?

Dehogy! Csak egyszerűen azért, mert Augusztus 15-ike már egy hónapja beköszöntött, a vadászati tilalom megszűnt, — tehát szabad a vásár!

H I R E K.

Tisztelt előfizetőinkhez. Tisztelt előfizetőink jelentékeny része az aratás utánra ígért előfizetési kötelezettségének teljesítését, amidőn a föld népe jobban jut egy kis pénzhez. Miután Isten kegyelméből ezt az időt is megértük már, kérjük tisztelt megrendelőinket, kik hátrálékban vannak, szíveskedjenek hátrálékukat mielőbb letörleszteni, mert minket is sok kötelesség terhe nyom.

Tekintettel a közeledő választásokra, többen azt kívánják, hogy ha lehet, szeptembertől hetenkint háromszor küldjük nekik a lapot. Ezeknek azt üzenjük: szívesen teszünk eleget kívánságuknak s ezentul hetenkint háromszor kapnak lapot. Ha már új évig netán kifizették volna lapjukat, a háromszori lapért még 1 frt 40 krt kell utánfizetni. Ha pedig még nem fizették ki, úgy hónaponként 50 kr. az előfizetési díj.

Teljes tisztelettel

a „Magyar Néplap“ szerkesztősége.

Örömmel tudatjuk t. olvasóinkkal, hogy a Szent-István-naptár már sajtó alatt van.

Október közepén jelenik meg. Érdekes tartalom és szép képek egész tömege teszik értékkessé a munkát. Különös érdekességet kölcsönöz neki az, hogy a néppárti gyűlések összes szónokainak archívát adjuk. E naptárból tehát megismerkedhetik közönségünk a néppárt legkiválóbb oszlopaival.

Ára 40 kr. Előfizetőink 35 krajcárért kapják meg.

50 drb 15 frt.

100 „ 28 „

Megrendeléseket már most lehet tenni.

„Magyar Néplap“ szerkesztősége.

A „Magyar Néplap“ háromszor.

Vasárnapi 110. szám. Vezércikk: Liberális furfang. Irta Orbán János. — Politikai hírek: Néppárti gyűlés Urményben. A 1894-ik évi zárszámadás. Képviselő-jelölések. — Országgyűlés 9., 10- és 11-ikén. — Választási mozgalmak. — A kunok között (Lepsényi Miklós a kunszentmártoni néppárti választók között.) — A legjobb kortes. — Nyersanyagbeszerző és elárúsító szövetkezetek (K. Ö.) — Tárcza: A tüzhely mellől; jelenet. Irta Maróthi János. — Hírek. — Mi ujság a nagyvilágban? — Hitélet. — Könyves-polc. — Kiadói üzenet. — Színház és művészet. — Közgazdaság. — Budapesti piac. —

Szerdai III. szám. Vezércikk: Krisztus zászlaja lengjen-e vagy Luciferé? Irta Gubacsi Pál. — Politikai hírek: Néppárti értekezlet Tolnán. A képviselőház pénzügyi bizottsága. A Szapáry-párt fölöszlása. — Országgyűlés szeptember 12-én. — Választási mozgalmak. — Néppárti gyűlés Kis-Apátiban. — Tanulságok; Irta Révfy Lajos. — A zsidóság; irta M. K. — Tárcza: A szellemkirály (költemény.) Egy vén asszony. (Utirajz.) — Hírek. — Mi ujság a nagyvilágban? — Könyves-polc. — Humor. — Színház és művészet. — Közgazdaság. — Budapesti piac.

Mária Dorottya kir. hercegnő esküvője. A jól értesült Veszprémi Hirlap azt a feltűnő hirt hozza, hogy Mária Dorottya kir. hercegnő esküvője Fülöp orleansi herceggel mégis csak Budapesten fog végbemenni és az egyházi esküvőt megelőző polgári kötés elmarad. Im már annyiféle változatát hallottuk és közöltük e fejedelmi násznak, hogy igazán nem tudjuk, melyik a való? Mai hírünknek mindenesetre minden magyar szívből meg fog örülni.

Az uralkodóház öröme. Mária Valéria kir. hercegnő, mint Bécsből jelentik, örvendetes családi eseménynek néz elébe, melynek bekövetkezését még e hó végére várják.

Néppárti gyűlések. Szeptember hó 27-én a következő helyeken tart a néppárt gyűléseket: Szakson (Tolna-m.), Német-Bolyban (Baranya-m.), Hajóson (Pestm.) és Kis-Pu-lyon (Vas-m.)

A törincsiek ünnepe. Törincs nógrádmegyei községben — mint levelezőnk írja — Kisasszonynapján szentelték fel Szent-József diszes kápolnáját, melyet a hivek milléniumi emlékül közadakozásból emeltek. A felszentelést Borbás Géza esperes-plebános végezte, utána Ninger Ferenc segéd lelkész tartott szentbeszédet, szent-József példásos, erényes életéről.

Ünnepeket szentelj! Cseusz simonfalvi lakós meglehetősen házat épített magának nemrégiben. A munka szépen haladt, de Cseusz, a katolikus hívők legnagyobb boszuságára e hó hatodikán, *vasárnap*, cserepezett a tetején, ámbar maga is római katolikus vallású. Szeptember 8-án, Kisasszony napján, ismét megszegte az Egyház parancsát, a mennyiben e napon belülről tapasztotta a falait. Szeptember 10-én váratlanul leszakadt az egész tetőzet és 17 éves fia is csak nagy nehezen mentette meg életét. — Igy ír levelezőnk, de hozzá teszi, hogy nem örömmel ad hirt a szerencsétlenségről, hanem hogy a hívek okuljanak, mint kell az ünnepeket megszentelni. — Isten nem ver bottal!

A katolikus tanítók egyesületi zászlaja. A magyarországi katolikus tanítók ritkaság, fehérselyem fogadalmi zászlaját tudvalevőleg a nemrég lezajlott ezredévi tanítói nagygyűlés alkalmából szentelte föl Hornig Károly báró veszprémi püspök. A lobogót, mely körülbelül 5000 frtot ér meg, Wenckheim Krisztina grófné ajándékozta a tanítóknak. Eredetileg úgy volt tervezve, hogy az egyetemi templomnak adják át megőrzés végett, de utóbb elhatározták, hogy az értékes lobogó a budapesti angol kisasszonyok kincstárába kerül. Még e hónapban fogják ünnepiesen átadni.

Templom felszentelések. Miksi község díszes új templomát e hó 13-án szentelte föl nagyszámu vendégsereg jelenlétében *Volovics János* c. kanonok, galsai esperes-plebánus — Csávos torontálmegyei község kegyura. Csávossy Ignác díszes templomot építtetett, melynek felszentelése e hó 13-án ment végbe. A felszentelési szertartást *Dessewffy Sándor* csanádi püspök végezte fényes segédlettel.

Polgár Dénes korteskedik! Hirét vesszük, hogy Polgár Dénes egyedi plebánus, a csornai kerület liberális jelöltje, megkezdte a korteskedést saját érdekében. Fűt-fát ígér a választó polgároknak, csak hogy a közelgő képviselő választások idején beváltsák őt a képviselőház haspárti mameluk-hadába. Ha biztos értesítések alapján nem tudnók, hogy Polgár Dénes uram minden erőlködés dacára se lesz Csornán képviselő, figyelmeztetnünk kellene a csornai választókat, hogy fel ne üljenek neki és ne adják szavazatukat az egyház egy oly szolgájára, ki nem áll a vallásellenes liberális kormány csatlósának beállni.

Országos Pázmány-Egyesület. Ezen a címen egy katolikus írói és hírlapírói kör alakult meg kedden a fővárosban, melynek célja: a katolikus írókat anyagilag és erkölcsileg segíyezni. Az alakuló közgyűlés a budapesti katolikus kör helyiségében tartatott meg számos fővárosi és vidéki érdekelt katolikus férfi jelenlétében. Ideiglenes elnöké *Hummer Nándor*t választották. Isten áldása legyen működésükön.

A Nyulason tervezett Szent Sziv templomára begyűlt az utolsó kimutatás szerint 4523 frt 23 kr. Ehhez újabb a következő kegyes adományok járultak. *Buda-pestről* Kosik Gáspár 50 kr., *Zentáról* Gombos Imre 1 frt., Nyuláról az itt átvonuló hadtest tisztikara 6 frt., *Karner Mihály* 1 frt., *Majer Katalin* 50 kr., *Basler József* 50 kr., *Véber Mátyás* 20 kr., *Berger József* 20 kr., *Szegner Miklós* 15 kr., *Vecske Mihály* 15 kr., *Offertorium* 1 frt., tehát az építési alap jelenleg 4534 frt 43 kr.

Telefon Budapest és Berlin között. Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter Budapest és Berlin között közvetlen telefon-összeköttetést tervez. Erre a célra a jövő évi költségvetésbe már föl is vett 130.000 forintot.

Vizbe fult bucsusok. Schaffhausenból írják, hogy ott vasárnap egy bucsusokkal tömött kikötőhid középső

része leszakadt. Negyvenöt ember a vízbe esett. Eddig csak azt tudják, hogy a szerencsétlenség következtében egy fiu és egy leány a vízbe fult. Meglehet azonban, hogy többen is megfultak, de holtestüket az áradás lefelé sodorta. A régi hidat hat év előtt javították. Azért szakadt le most, mert a keresztgerenda eltört.

Szamarak, vagy gazemberek? *Kocurek* Rezső plebánus Pozsony Sz.-Istvánon, továbbá *Kristóf* Mihály rakaszi (p. Veresmart), *Hagyik* Ádám görögáli, *Varecska* József műkertész pusztacsegei és *Géci* Ferenc pöstényi (p. Szécsény, Nográdm.) lakosok arról értesítenek bennünket, hogy a posta lapjaikat visszatartja. Eljárása igazolására egy *rendeletet* mutogat, mely a lapok lefoglalását hagyja meg. Szeretnők tudni, hogy a lapokat visszatartó postakezelők szamarak-e, vagy gazemberek? Világosítson föl bennünket kereskedelmi miniszter ur! Azt tudjuk, hogy a május 17-iki és július 10-iki számokat lefoglalták s azokat a közegek visszatartják, ámde hogy merik a többi számokat is visszatartani? Miniszter ur! Önhöz fordulunk s önt kérdezzük: hogy merik ezt az ön közegei megtenni? Vagy a postán szabadfosztogatás van talán? A nevezett ügyben a legszigorubb vizsgálatot kérjük megindítani s a bepanaszolt postásokat érdemük szerint büntetni kívánjuk. A liberalizmus becsületessége felől bár nem vagyunk magas véleménynyel, de azt még se hihetjük, hogy a postákon szabad rablást engedélyezzen. Hisz amelyik ezt elnézné, az maga volna a *főzsivány*. Miniszter ur, ismételve kérünk gyors intézkedést. A jelen esetekre vonatkozó bizonyítékokat a postaigazgatósághoz szolgáltatottuk be, hol szintén panaszt emeltünk.

Kassa nagy szülőttei. Kevés város dicsekedhetik annyi jeles fiával, mint Kassa. Mint onnan írják, a városban mozgalom támadt az iránt, hogy több kiváló férfinak szülőházát emléktáblával lássák el. A kisselemi házak: *Tinódy* Sebestyén a vándor lantos, *Henszmann* Imre a műépítész, *Kazinczy* Ferenc a költő és nyelvújító, *Bencur* Gyula a nagy festő-művész és *Rákóczy* Ferenc a nagy hazafi szülőházai.

Jókai Mór adománya. A Kispesten épülő Rudolf-fogadalmi templom javára emlékalbumot szerkeszt *Cziklay* Lajos, ki a napokban ezt a levelet kapta *Jókai* Mórtól: „Kedves pályatársam! Nagyon szeretném, ha önök fölvennék albumukba az én akadémiai értekezésemet Rudolf királyi hercegről, melyet az Akadémia megbízásából tartottam, a melyre ő felsége nekem azt mondta: „Igen köszönöm, hogy olyan szépen megvédelmezett ön bennünket.“ Ennél jobbat én nem tudnék irni s ez valóban beleillenék az önök albumába. Feltalálható az Akadémiai Értesítőben. Írói díj nem adandó érte. Ellenben én ajánlok fel 100 frtot a szent célra, a melyet azonnal beküldök, a mint a pénztárnok címét megtudom. Baráti üdvözléssel maradok igaz híve. Svábhegy, 1896. szeptember 14. Dr. Jókai Mór.

Népiskolák és középiskolák számára jóváhagyott összes tankönyvek és taneszközök előnyös beszerzésére ajánljuk **SZÜTS** és **TÁRSA** intézetét **Budapest**en, **Kossuth Lajos-utca 4. szám.** (Dréher palota.)

Egyházi szerek, templomi zászlók és lobogók stb. bevásárlására ajánljuk **GAVORA JÓZSEF** egyházi szerek műintézetét **Budapest váci-utca 17.**

A „Herkó Páter” a legnagyobb és legolcsóbb politikai képes élelap. Megjelenik minden vasárnap 16 oldalon, 25—30 igen szép képpel. Évnyegyedenként 1 frt. Melegen ajánljuk. Megrendelési cím: „Herkó Páter” szerkesztőségének, Budapest.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Ausztria. Dr. Lienbacher György udvari tanácsos, képviselő és az ausztriai katolikusok egyik vezérfőnöke a napokban meghalt.

Triesztben minap a községtanács ülésén határozattá emelték, hogy szeptember 20-án a püspöki kuria által tervezett körmeneten a város hivatalosan nem vesz részt, még pedig azért, mivel ez a körmenet Róma bevételének évforduló napján tartatik meg s így ez tüntetésnek is volna vehető. Konrád báró kijelentette, hogy a körmenet tisztán vallási megnyilatkozás lesz s a községtanácsnak nem áll jogában befolyást gyakorolni vallási ügyekre, már csak a vallás szabad gyakorlatát biztosító jogoknál fogva se. De eme kijelentést a községtanács nem vette tudomásul.

Olaszország. Mint tudvavaló, a paduai és fiesolei katolikus kongresszusok fényesen sikerültek. Ez a siker természetesen nem volt inyükre az egyház ellenségeinek s ezért most ellentüntetésre készülnek, melyet e hó 20-ára terveznek. Már kibocsátották a vallást piszkoló felhívásaikat s hiszik, hogy az olasz nép nagy része támogatni fogja őket törekvésükben. Mi azonban azt hisszük, hogy a katolikus gyűlések nagy sikere mélyebb nyomot hagyott hátra az olasz nép lelkében, semhogy azt néhány szabadkőmives könnyedén eltörölni tudná.

Törökország. A forrongó Törökország pénzügyi helyzete fölöttégg aggasztó. A tartományi kormányzók nem képesek pénzt küldeni a kormánynak, mert a lakosság nyomorult viszonyok közt él és közel van a koldusbot-hoz. Már most nem tudni, miből fizetik a csapatokat, melyek zugolódni kezdenek.

Bécsből az a hír terjedt világgá, hogy Anglia most Törökország ellen szervezkedik. Hír szerint az angol miniszterelnök már megkezdte a tárgyalást ez ügyben az orosz kormányval, továbbá ugyancsak hír szerint az angol kormány azt óhajtja, hogy Konstantinápoly szabad város legyen s egész Európában megszűnjék a török uralom. Ezek szerint a szultán mehet Kis-Ázsiába, Arábiába, Tripoliszba, csak Európában nem maradhat mint uralkodó s jövőendő székhelye Damaszkusz lenne. II. Miklós cár nemsokára Balmoralba érkezik s itt alkalma lesz az angol politikusokkal a bomladozó török birodalom felosztása felől tárgyalni. Ha e hírek igazak, akkor két eset áll fönn. Vagy a mostani szultán öccse

kerül a török trónra vagy pedig a törökök teljesen elvesztik önállóságukat Európában.

Belgium. Antwerpen egyik külvárosában napok előtt rengeteg mennyiségű dinamitra bukkantak, mely egy tizenöt tagból álló anarkista vagy talán nihilista bandáé volt. A Balmoralba érkező orosz cár ellen akartak merényletet elkövetni. Az eset nagy izgatottságot szült mindenfelé.

HITBUZGALMI ROVAT

Szt. Euszták vértanu.

Szeptember 20.

Hires katona, katonái által szeretett, az ellenségtől rettegett hadvezér volt. A II-ik században élt. Pogány korában Placid néven ismerték.

A római császár, Traján, mint ügyes, bátor hadvezért és mint jellemes férfiut kiválóan becsülte és kedvelte.

Placid egy alkalommal vadászás közben nagy szarvast vett üzőbe. Célba vette. A szarvas elfutott, Placid utána. Jó ideje már, hogy hajtott, amikor a szarvas egy magaslaton Placid felé visszafordulva, megállt. Placid ismét célba vette, de nem lőtt rá, mert agancsai között fényes keresztet látott tündökleni. Placid közelebb ment. A keresztről a megfeszített Jézus képe tekintett reá. Placid megáll, néz. Egyszerre hangot hall. Nevén szólítja valaki: „Placid, mért üldözesz? Szeretlek. Azért megjelentem neked. Én Krisztus vagyok, akit te öntudatlanul is tisztelsz. Alamizsnáid hozzám hatottak. Minthogy te a vadászatot kedveled: a vadászaton jelentem meg neked, hogy zsákmányommá tegyelek.”

Placid ezek hallatára a földre borult. Majd magához térve, az előtte még folyton álló szarvas felé fordulva, mondá: „Nyilvánítsd ki akaratodat, kész vagyok benned hinni.”

„Én Krisztus vagyok — volt a válasz — ki az eget és a földet és mindent, ami azon van, teremtettem, s a földből az embert is alkottam. Az emberekért testben megjelentem a földön, üdvösségükért meghaltam a kereszten, de a halálból ismét feltámadtam.”

Uram — folytatá Placid — hiszem, hogy te az élet s minden teremtett lények szerzője vagy és a tévelygőket is magadhoz vezérelted.

„Jó, minthogy te ezeket hiszed, menj a város püspökéhez, hogy kereszteljen meg.”

„Uram! elmondhatom-e e jelenést feleségemnek és fiaimnak, hogy ők is higgyenek benned.”

„Elmondhatod, hogy ők is, mint te, bűneiktől megszabaduljanak. Ha pedig holnap ismét e helyre jössz, jövendő sorsodat is kijelentem.“

Placid haza ment. Otthon elmondta feleségének és gyermekeinek, mit látott és mit hallott. Felesége erre azt felelte, hogy az éjjel valaki így szólt hozzá: holnap te, férjed és gyermekeid hozzám fogtok jönni. A felesége ehhez hozzátette, hogy most már bizonyosra veszi, hogy Krisztus szólt hozzá.

Az egész család ezután Róma püspökéhez sietett, aki örömmel fogadta őket és kellő oktatás után megkeresztelte.

Placid a keresztségben Euszták, neje Theopiszta, fiai Agapét és Theopiszt neveket nyerték.

Másnap Euszták az erdőbe sietett, oda, ahol előtte való nap a szarvast látta. A földre borult és fohászkozott: „Kérlek Uram, nyilatkoztasd ki most szolgálódnak, amit neki ígértél.“

„Boldog vagy, felelé az Ur, hogy az újjászületés vizében kegyelmemet már megnyerted és a sátánt legyőzted; most még vitézebbül kell harcolnod és sokat szenvedned, hogy a dicsőség koronáját elnyerjed. Szived azért ne függjön tovább a világ hiúságain, hogy lelki javakban bővelkedjél. Szegény leszesz, mint Jób, te is próbára tétel, mint Jób. Ne félj azonban. Kegyelmemmel, mint Jób, téged is gyámolítani foglak és ismét szerencsésé teszek. A választást azonban rád hagyom: vajjon most-e, vagy élemedetebb korban akarsz-e a keserű megpróbáltatásokon átesni?“

„Uram, viszonzá Euszták, ha ennek meg kell történnie, akkor most bocsásd reánk a szenvedéseket. Gyámolítsd azonban hatalmaddal erőtelenségünket.“

„Légy állhatatos, kegyelmem védeni fogja lelkeiteket.“

Euszták haza ment. Elmondá nejének az Ur kijelentését. Neje belenyugodott. Mindent késznek nyilatkozott elszenvadni.

Az Ur kijelentése csakhamar teljesedett. Összes szolgálói ragályos betegségben elhaltak. Lovait, barmait dögvész pusztította el. Kincseit tolvajok ellopták. E sok csapás folytán teljesen elszegényedett. Szegénysége miatt röstelkedett. Nejével és fiaival Egyiptomba akart átkelni. A tengerhez mentek, az éppen indulni készülő hajóra szálltak. Midőn a már indulófélben levő hajón a szállítási díjat követelték tőle, akkor vette észre, hogy nincs elegendő pénze. A hajótulajdonos a szállítási díj fejében visszatartotta nejét. Euszták ezt már meg nem akadályozhatta, mert a hajó rögtön utnak eredt. Nagy csapás volt ez Eusztákra is, nejére is.

A szerencsétlen nő rablójának kezeiből megszabadult, mert a gonoszlelkű rabló hirtelen meg-

halt. De keserű volt az élete. Nehéz munkával kellett kenyerét keresnie.

Euszták átkelt a tengeren, bánatos szívvvel haladt két fiával. Folyóhoz értek. Euszták a folyón átvitte egyik fiát. A másikért ment vissza. Midőn a folyó közepére ért, mindkét fiát vadállatok ragadták el. Euszták látta ezt. Közel állott a kétségbeeséshez. Kevesbe mult, hogy a folyó hullámai közé nem vetette magát. De Isten kegyelme megőrizte őt. Kilépett a folyóból s tovább ment. Nagy bánatában mégis nem állhatta meg, hogy fel ne jajduljon.

„Uram, azt mondad, hogy Jób megpróbáltatásán kell átesnem, pedig jobban megtörtél, mint Jób, mert Jób legalább a szemét dombján ülhett, hol barátai körülvették s felesége gyámolítá. Én ellenben mindentől meg vagyok fosztva. Oh Uram, nyugtasd meg szívemet és pecsétként légy az én szájamon, hogy szívem ingadozóvá ne legyen, hanem hozzád hü és engedelmes maradjon.“

Euszták végre egy helységbe ért. Szolgálatba állott. 15 éven át szolgált ott egy földművesnél. Hüen, szorgalmasan, pontosan szolgált. A földműves nagyon meg volt vele elégedve. Nem tudta, ki és miféle ember az ő hűséges szolgája.

Történt, hogy háborura kellett készülni a római császárnak. A hadsereget Placidra kívánta bizni, de Placidot nem találták. A császár nagy díjat ígért annak, aki Placidot felkutatja.

Placidot mindenütt keresték. Két katona, a kik Placid seregében szolgáltak és Placidot jól ismerték, abba a községbe vetődtek, ahol Placid szolgált. A mezőről tért ép haza, midőn velök szemközt találta magát. Ő rögtön felismerte a katonákat, de ezek őt nem.

A katonák megszólították. Placid felől kérdezősködtek. Nem tudná őket nyomra vezetni?

Euszták nem akarta előttök kilétét felfedezni. Kérdéseikre nem felelt egyenesen, hanem magához hívta őket, hogy megvendégelje. Könnyeit azonban nem bírta előttük elrejtetni. Ez a katonáknak feltűnt. Midőn Euszták kis időre a szobából távozott; a katonák oda nyilatkoztak magok között, hogy ez az ember alighanem maga a keresve keresett Placid. „Figyeljük meg, mondák maguk között, ha vajjon ott látjuk-e fején a sebforradást? ha az ott van, akkor ő az!“

Euszták visszajött a szobába, hogy vendégeit kiszolgálja. A katonák észrevették fején a sebhelyet, felugráltak, nyakába borultak és örömmükben sirtak. Tudakozódtak neje és gyermekei felől.

Euszták elmondta, szomorú sorsukat.

A katonák a földművesek nagy álmélkodására előmutatták a császári parancsot, amely Eusztákot

a visszatérésre és a hadsereg vezetésének átvételére szólította fel.

A császári parancsnak engedelmeskedett, visszatért. A császár eléje sietett, és öleléssel fogadta. Vigasztalta és azután a hadvezérletet neki átadta.

Euszták a sereget szervezendő, ujoncokat toborzott. Némelyek önként jelentkeztek.

Történt, hogy két ujonc egy szegény asszonyhoz szállásoltatott be. Ebéd alatt az egyik elmondta élete sorsát, mikép ragadta el őt medve a folyó partjáról, mikor édes atyja az ő testvérét a folyó másik partjára vitte át. A mint ezt a másik ujonc hallotta, ráismert, hogy hisz ez az elragadott, de az emberek által megmenett fiu az ő testvére.

A szegény nő az ő régi hazájába kívánczolt vissza, de pénze nem volt. Elment azért a hadsereg vezéréhez, hogy őt, mivel egykor ő is hadvezér neje volt, katonai fedezet mellett küldje el Rómába.

A mint a szegény asszony a fővezér elé került, dalmétkodott, mert a fővezérben saját férjét ismerle fel. Nagy lett a két hitestárs öröme.

Theopiszta, ő volt az a szegény asszony, kérdezősködött gyermekeik sorsa felől. Euszták azonban csak annyit mondhatott rólok, hogy az egyiket medve, a másikat oroszlan ragadta el, mikor őket folyón át akarta vinni.

Theopiszta ezek hallatára örömmel felkiáltott. „Hála Istennek! Gyermekeink nem vesztek el. Az a két ujonc, aki nálam el van szállásolva, ily formán gyermekeink.“

Euszták azonnal maga elé rendelte őket. Valóban gyermekeik voltak. Így hozta össze Isten ismét az egymástól elválasztott családtagokat.

Euszták a háboruba ment. Győzött, diadalal tért vissza. A császár — most már nem Traján, hanem utóda Hadrián, nagy örömmünnet rendelt az istenek tiszteletére.

Az ünnepélyen Euszták részt nem vett. Ez feltűnt a császárnak. Magához hivatta. Euszták bevallotta, hogy ő keresztény és győzelmét nem a bálványoknak, hanem Jézus Krisztusnak köszönni, akit egyedül imád és a kinek egyedül áldoz. Azért nem vehet részt az ünnepélyen.

Hadrián Eusztákra e bátor nyilatkozata miatt megharagudott. Azzal fenyegette, hogy a vadállatok elé vetteti, még pedig feleségével és fiaival együtt.

Euszták nem ijedt meg. A császár Eusztákot csakugyan az oroszlanok elé vettette. Ezek azonban a keresztény családot nem bántották.

Hadrián dühbe jött. Mindnyájokat nagy ércöörbe záratta és alája tüzet gyújtott. Euszták

és családja Istent dicsőítették. Végre elhallgattak. Harmadnapra a szolgák kinyitották az ércökör ajtaját. A vértanuk meg voltak ugyan halva, de hamuvá nem égtek.

Testeiket a hivek nagy tisztelettel eltemették. 120-ban sirjok fölé, idők multával, templomot emeltek.

Nagy megpróbáltatásnak lettek kitéve e jeles vértanuk. Dicsően állották azt ki. Minket is sokszor különféleképen próbára tesz Isten. Dicső vértanuk, esedeztetek érettünk, hogy mi is oly hősiesen tudjunk tűnni.

LEVELEZÉS.

Régen várták már „szeretett“ képviselőjüket a mogyoródi derék néppárti polgárok. Hogy mennyire szeretik, eléggé mutatja a beszámoló, mert Várady Károly orsz. képviselő itt is körülbelül úgy járt, mint Boldogon.

Midőn d. u. váratlanul betoppant a község házába, azzal mentegette magát, hogy ő, jóllehet a községet nem értesítette, egyeseknek irt. Itt tudta meg, hogy neki kevés hive van. Innen vonult át a községi pénztárnok Hartman Mihály, a bíró egy pár emberrel a zsidókorcsmába beszámolójára. Jóllehet Várady K. ur irásbelileg kötelezte magát az istentelen törvények ellen küzdeni és ámbár 863 nagykoru polgár ez ügyben fel is irt hozzá, (melyre nem jött válasz,) hogy eme törvények ellen foglaljon állást, — azért ő a **kormánynyal szavazott**. Ez oka a nép jogos felháborodásának s ezért kapta meg érdemlett jutalmát.

Várady beszámolójában a közös hadseregről, a kormányról és a polgári házasságról szándékozott beszélni, hogy ezt „megmagyarázza — mint mondá — a népek.“ Erre a derék polgárok — egy hiven kívül — felkiáltottak: „Éljen a néppárt!“ „Le a népámitóval!“ „Ne hazudozzék tovább, mert a ki irásbeli kötelezettségének nem tesz eleget, hanem a kormánynyal megszavazza az új törvényeket és a ki a 863 polgár aláírásával ellátott kérvényt megveti, — az nem kell nekünk képviselőnek.“ —

A képviselő erre magyarázni akarta, hogy ő Kossuth hű követője, független, kormányellenes ember és kéri, ne pártolják a mostani kormánypárti jelöltet, a zsidó Wolfnert. Mire Hartman Mihály közs. pénztáros kijelenti, hogy ő is függetlenségi, de csak olyan függetlenségi képviselőt pártol, a ki a 48-as elvektől nem huz a husos fazékhoz; már pedig Várady nem olyan.

Várady csöndet kér, hogy a beszámolóját elmondhassa, mire egy hang közbekiált: „Mondja el, miért szavazta meg a polgári házasságot és miért dobta el a 863 polgár kérvényét?“

Erre az egész nép felkiáltott: „Le Váradyval.“ „Éljen a néppárt!“

Ekkor egy öreg ember furakodik a nép között a képviselő felé és őt féloldalt fordítva kérdi tőle: „Mit fogadott előttem? s mire kötelezte magát írásban? Ha nem tartotta meg szavát, menjen arra, a merre jött. Asszonyok, záptojást, pizskafát!”

Ezeket öreg Albert János mondta, mire a bíróságra intette a népet, de ez nem csillapult le.

Hartman Mihály erre felkiált: „Éljen Zichy Nándor gróf, a néppárt vezére! Éljen a néppárt!” Mire a nép vele együtt éljenezte a néppártot.

Erre V. K. rá akart parancsolni H. M.-ra, hogy hallgasson, de ez így felelt neki: „Kikérem magamnak, hogy községemben saját meggyőződésem szerint se beszélhessek.”

Várady most a néphez fordulva kijelenti, hogy ő visszalép és léptessék fel Hartmant, ő tartsa meg a programbeszédet. De H. M. megfelelt neki ekképen: „Gondoskodtak arról, hogy oda gatyás ember be ne kerülhessen.”

Szalai Mihály is azt kérdezte tőle: „Miért gunyolja ezt az embert? Gondolja meg, nehéz lesz két szűrt hordozni!”

A képviselő ezt tagadni akarta és kijelenti, hogy ő nem jött ide tusakodni, hanem beszámolót tartani. Erre öreg Albert János ezt felelé neki: „Menjen, a merre tud, nekünk nem kell!”

Várady meg így szólt: *Eljövök és megegyezünk a választásokor.*“

A nép abugolt és kiáltá: „Le vele! Nem kell a két szűr hordozó!” „Éljen Zichy Nándor gróf!” „Éljen a néppárt!”

Ezután társa (kit nem ismertünk) így szól hozzá: *Menjünk Károly! Erre van a kocsi! Mire a kocsi felé akartak rohanni, de H. M. megnyugtatta őket, hogy ne féljenek, ő áll jót a népert.*

Várady e közben pénztárcáját huzza elő, kivész belőle 15 (tizenöt) frtot és a népnek kínálja áldomásul.

Erre H. M. így szól hozzá: *„Tegye el a pénzét, nem szorulunk Judás-pénzre; ezzel akarja megfizetni a község sérelmeit? Sajnálni való, hogy annyira megfélekedezett magáról, hogy 15 frton akarja a községet megvásárolni.”*

De Merkel Ferenc is oda szólt neki: „Van nekünk itt jó borunk a kutban, ha inni akarunk, hát huzunk.”

Várady mentegetni akarta magát, hogy ő nem vásárolni jött, hanem ez szokás, Kerepesen is úgy tett. Ezután Kossuthról akart beszélni, mondván, hogy ő Kossuth elveit gyakorolta, mikor megszavazta a polgári házasságot, és Kossuthot a legigazabb, függetlenebb és szentebbnek akarta felmagasztalni a nép előtt.

Erre is megfelelt nekik Albert József és ifj.: Sleisz János mondván, hogy az lett volna, ha a 13 aradi vértanúval együtt tart, de nem beszélünk nyugodjunk. Különben megmutatja Ferenc fia, hogy milyen független ember, — de nem köztünk, hanem a zsidók között, kiket szolgál.

Várady tagadja, hogy ő Kossuth Ferencsel tart, hanem ő Ugron-párti és a zsidó ellensége.

Sz. M.: „Hát miért nem szavazott Ugronnal?”

H. M.: „Több becsületes magyar embernek, ki a hazát hűségesen szolgálta nincs annyi joga, mint egy „csavargó zsidónak“, ki a Rákocytéren most dinnyét árul, itthon pedig van szavazat s sörmérési joga, mit több magyar embertől, ki földmives, megtagadtak.

Várady Ausztriát akarta cáfolni a közkölségek miatt (Egy hang: „beszéljen Magyarországról.”)

Várady és társa látták, hogy a nép tudja mi az, mire társa azt felelte: „Nagyon be van tanítva ez a nép mindenbe, mert mi magunk se tudjuk, mi az, alighanem egy farkas van közöttük.” (Kire célzott ezzel? Talán a főt. plebános urra?)

Többen kiáltják: „De mi tudjuk, mert az állam Wertheim-kasszájának a fenekén nincs pénzforrás. Sajnos, hogy egy 86 éves ember, kinek senkije és semmije, nincsen felmentve a költségektől, míg a nagy urak, kik még birnak a munkát, 8000 frt. nyugdíjjal visszavonulnak.

Erre Várady orsz. képviselő így szólt: *lássák, nem akarnak megérteni, erről beszélek én, ezt akarom revízió alá venni.*

Mire a nép felkiáltott: *„Vegye fel a néppárt revízióját!”* „Le a polgári házassággal!” „Nekünk nem kell!”

Hartman Mihály: „Az kell az uraknak,“ és még az okát is hozzá tette.

Várady Károly: „Megvan az más országokban is régen, most Magyarország csak utánuk ment.”

Egy hang: „Azt csak a majom cselekszi, a mit mástól lát.”

Szalai Mihály: „Mebánták már azok is.”

Ezek után kollégája ismét biztatta: „Menjünk, Károly!” Mire a kocsi felé tartottak és a szünni nem akaró néppárt-éljenezéstől más szó nem hallatszott.

Váradyék kocsira ültek Fóth felé véve utjokat. „Abug! Várady“ kiáltások közt visszaszól: „Abug! De eljövök és megegyezünk.”

De a záptojás és kődobálástól nem mondhatott mást, mint „Hajts kocsis!”

Ezután a becsületes, vallásos nép, ki a fenti jele-
netek közt még Hartman Mihály községi pénztárnokot is éljenezte, most a néppártot éljenezve oszlott szét. Igy folyt le Várady Károly „fényes“ beszámolója Mogyoródon.*)

Mogyoród, 1896. szept. 8.

ifj. Hartman Mihály,
ks. pénztárnok és választópolgár.

*) Mogyoród is remekül kitett magáért. Tanulhatnak e szép példából a többi választók, miként kell vizsgálat alá venni és jól megszorogatni a liberális atyafiakat. Meglátszik, hogy Mogyoród derek népe figyelemmel kíséri a közügyeket, tud mindent. De meglátszik ám az is, hogy igazi keresztény lélek és bátorság lakik a derek mogyoródiakban. Isten éltesse őket.
Szerk.

A kazánfűtő és gépkezelői vizsgára készülők el ne mulasszák a törvényes vizsgára vonatkozó kérdésekről szóló könyvet megrendelni, melyből a szükségeseket rövid idő alatt meg lehet tanulni. Ára 75 kr. Kapható Ujpesten Váci-ut 11 sz. 8 ajtó Morva Rezsőnél.

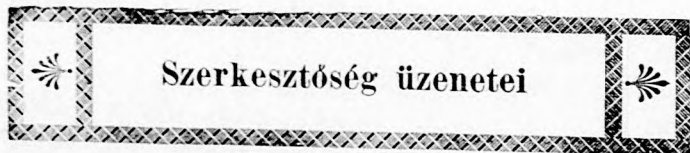
A jó egészség könyve, írta dr. Kontúr Béla. A Szent-István társulat kiadásában megjelenő „Népiratkák” között mindenesetre első helyen áll a lapunk olvasói előtt is előnyösen ismert dr. Kontúr Béla népies orvosi műve „A jó egészség könyve”, mely immár második kiadásban, második tizezer példányban került a könyvtárcsára. A nép nyelvén megírt munka világosan, érthetően tárgyalja az emberi test szervezetét, a táplálkozás módját, valamint gyakorlati hasznú tanácsokat nyújt arra nézve, mint kell lakásunk tisztaságára és gondozására ügyelni és mint kell a fertőző betegségek és hirtelen megbetegedéseknél az első gyors segínyt nyújtani. A könyvecske ezenkívül a test ápolásáról és fejlesztéséről is ír, de kifejti még az éghajlat, a levegő és a világosság befolyását az egészségre. Végül utmutatással szolgál egy házi gyógyszerár felállítására. Sok jó tanácsot rejt magában ez a könyv, melynek ára 15 kr. s a mely egy címképpel és 4 felvilágosító rajzzal van ellátva.

Cobbet művéből: A protestáns reformáció története Angolországban és Irlandban, — megjelent a 2-ik füzet s most küldjük szét.

Előfizetőink igen jelentékeny része arra kért, hogy aratás után fizethessen. Ez okból halasztottuk a kiadás folytatását egész mostanáig. De most már minden három hétben meg fog jelenni egy-egy füzet a jeles műből.

Megrendeléseket még mindig lehet tenni: Egy füzet 25 kr. 4 füzet 1 frt. 8 füzet 2 frt.

Megrendelhető a „Magyar Néplap” szerkesztőségben.

F. M. Szigetvár. A protestánsok így okoskodnak: ha a néppárt a protestánsokra is üdvös volna, miért nem vették föl a néppárti gyűléseken a protestáns papokat is szónokokul? Igaz, hogy protestáns pap néppárti gyűlésen nem szónokolt még, de nem a néppárt zárta ám ki kebeléből őket, hanem ők vetik meg a néppártot. Ami elég oktan cselekedet, mert a nép érdekeit öneik is támogatniok kellene. A néppárt nem gyűlöli őket s ha belépének a pártba, nagyon szívesen fogadná. Ha valamelyik nép-

párti gyűlésen beszélni óhajtana, annak csak mi örülnénk legjobban s szívesen juttatnánk neki szerepet. Szokolcán Csulik evangélikus esperes elkészült, hogy beszél. A néppárt örült is neki nagyon, mert azt hitte, hogy ezzel a protestánsok tartózkodása megszűnik. De az utolsó napokban ő is visszalépett. Különben világi protestáns sok szerepel a néppárti gyűléseken. Azok a szónokok, kik a gyűléseken beszédeket mondanak, nem mind katolikusok ám. A világiaknak majdnem fele protestáns. Aki tehát azt mondja, hogy a néppárt katolikus párt, vagy csak katolikusokból áll, az nem ismeri a néppártot. A néppárt a magyar nép pártja, felekezeti különbség nélkül. Bár megnyílnának már egyszer protestáns testvéreink szemei és belátnák, hogy öneik is ugyanazon jókat akarjuk mint a katolikusoknak. Bár ne idegenkednének már a néppárttól, mely az ő pártjuk is. Hisz ők is nép. Aki a protestáns népet a néppárttól el akarja tántorítani, az nem igaz ember s az nem szereli a protestánsokat se, legfőlegb hazudja a szeretetet; mert azzal, hogy a néppárttól elvonja őket s a néppárt győzelmét megnehezíti, a protestáns népek is sokat árt, mert protestáns testvéreinknek is üdvös dolog lenne, ha a néppárt győzne és védelmező programját életbe léptethetné. Az értelmes protestáns ember úgy gondolkozik, mint az a földvári felebarátunk, ki múlt pénteki számban azt a szép levelet közölte. Lám ő református ember, de azért nyíltan ki merte írni, hogy a néppárt szerelmétől még a papja se tudná eltántorítani. S ha ezt megpróbálná, megvetné őt is, mert azt látná belőle, hogy ellensége s nem javát akarja, hanem kárát. — **H. L. Szarvas.** A törvény szerint a vegyes házasságból származott fiúk az apa vallását követik, a lányok meg az anyáét, ha csak a menyekző előtt másként nem állapodtak meg. — **F. I. Mesterszállás.** Mult vasárnapi számunkban, melyből bőven küldtünk Mesterszállásra is, megírtuk a különválás ügyét. A mit ott írtunk az az igazság. Aki kételkedik, kérdezze meg magától Hajdu József főbíró urtól. Ő is azt mondja, hogy teljesen igazat írtunk. Hisz ő utánna írtuk. Az elválás már jóvá van hagyva s talán már új évre életbe is lép, de legkésőbb jövő év július elsején okvetetlenül életbe kell léptetni. Bátran szavazzanak tehát a néppártra. Ne aggódjanak. Hazug ámitás az olyan beszéd, mintha azon esetben, ha néppárti jelöltre szavaznak, azon esetben nem lesz a különválásból semmi se. De bizony lesz, mert már meg is van, csak még életbe kell léptetni. S életbe is lép mindjárt, amint a szükséges előkészületek meglesznek. Kiáltásak tehát bátran a mesterszállásiak is: „éljen a néppárt!” — **Sch. F. Paks.** Nem voltam itthon, úgy történt. — **Rasesojne. Szabadka.** Az új évi gratulációt ne új év után küldje. Elkésett. — **Orosháza.** A levél jött, de felelet nem mehetett, mert a cerberus ott ült ajtónál s minden küldeményt füstre tartott, nehogy kolerát vigyen a postás Milkák kecses táborába. A beszédeket nem kaptam, nem láttam s ez az oka, hogy nem is rekomendálhattam. A versért köszönet, de azért a szalámi is jöhetett volna, — ha volna. A hitvédelmire vonatkozólag, Pozsonyba fordulj. Ott a redakció. A betegért imádkozunk. Üdvözet, ölelés! — **K. I. Nagy-Ráth.** Inkább Bernáth Dezsőre szavazzanak, mint Komjáthyra, ki a legveszettebb titkos kormánypártiak közé tartozik. Ép e miatt a devecseriek, hol eddig képviselő volt, kiverték, hogy oda már a lábát se meri betenni. Tebát keres más kerületet. De olyan embernek nem való kerület, akiről nyilvánosan kimondták a képviselőházban, hogy uzoráskodáson hizott föl. Ahol ismerik, ott már nincs becsület, tehát megy oda, ahol még nem ismerik. Mindent tegyenek meg ellene. Különben az Eötvös-Kossuth-féle veszett párthoz tartozik s a polgári házasságot meg a többi vallástalan törvényt mind megszavazta. — **Vipera.** Máskor is szívesen látjuk. — **A műveltségéről.** Igen elvont bölcselkedés. Nem néplapba való. A nép nem érti az ily absztrakt dolgot — **Béres. F. Péter.** Addig mg a birtok nevükön nincs kölcsönt sehol se kaphatnak. — **Sz. Pál. Agyagos.** Az alispán határozatát, ha az is kedvezőtlen lenne, meg kell felebezni a miniszteriumhoz. — **S. M. Moson-Szt-János.** Új évig fizet a háromszoriért még 2 frtot. — **15463. Gyöngyös** 1 frt 30 kr. — **H. K. Gúta.** Az aug. 17-én küldött 2 frt 40 krnyi összeget megkaptuk.

Kiadói üzenet.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, az elkönyvelés megkönnyítése céljából, szíveskedjenek címszalaguk számát szelvényeikre feljegyezni.

Azon t. előfizetőink pedig, kik csak az első évnegyedet fizették, sőt vannak kik éppen semmi fizetést se teljesítettek, hátralékukat egyenlítsék ki, mert ellenesetben kénytelenek leszünk a lapot beszüntetni

Közgazdaság.

Krónika. A molnár versenyt, amelynek részletes programját legközelebb ismertetjük, november hó 8-án tartják meg, azon a napon, a melyen a Köztelek disztermében az országos magyar molnár egyesület diszgyűlését tartják. — **Kőbánya** ismét megnyit e hó 15-én a magyar sertés-forgalomnak. A Kőbányára szállítható sertés létszámot a földművelésügyi miniszter 30.000 darabban állapította meg. — **A homonnai állatkiallítás** sikeresen folyt le. A kiállításra 300 drb szarvasmarhát hajtottak föl. A díjosztó bizottság 38 kiállítót részesített 5—20 koronás jutalomban. Andrassy Géza gróf nagykemencei tenyésztője jegyzőkönyvi köszönetet nyert. — **A kártyagyár** ügye fordulatot vett. Ugyanis a részvénytársaság tiz tagja kedden közgyűlést tartott s eladta a magyar kártyagyárt Piatnik bécsi kártyagyárosnak 110.690 forintért. A társaság ott a helyszínén kifizette a **bélyeghamisítás** miatt büntetésül kirótt 4000 frtot, a melyet a pénzügyigazgatóság 78.000 frtról szállított ily kis összegre. —

Budapesti piac.

(A budapesti piaci árak pontos kimutatása.)

Hüvelyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7:00—7:25 kis gömbölyű 7:25—7:50 frt.,
törpe 7:50—8:00 frt., barna 6:75 frt., tarka 6:00—6:00 forint.
Borsó 8:50—9:50 frt., hámozott 12:50 frt.
Lencse 14:50—15:50 frt.
Köles 5:00—5:50 frt.
Mák 20:00—22:00 frt.
Kendermag 8:75—9:25 frt.
Köménymag 38 frt. Mind 100 kilónkint

Baromfi, vad, tojás.

Tyuk páronkint 1:05—1:20 frt.
Idei csirke páronkint 35—1:20 frt.
Husos lud 2:20—3:20 frt.
Hízott lud 4:50—6:50 frt.
Sovány kacsa 1:00—1:40 frt.
Hízalt kacsa 1:60—3:00 frt.

Kappan 1:00—1:20 frt.
Pulyka sovány 2:50—2:80 frt.
Pulyka hizott 3:00—4:50 frt.
Tojás 1440 darabot tartalmazó láda 32:50—33:00 frt.
kosárfárú 46—43 drb 1 forintjával.

Lóvásár.

Könnyebb kocsiló 100—240 frt.
Nehezebb kocsiló (hintós) 100—180 frt.
Igás kocsiló 090—160 frt.
Fuvarosló 65—110 frt.
Parasztló 40—060 frt.

Marhavásár.

Jármos ökör 240—320 frt páronkint.
Fejős tehén tarka 70—125 frt., fehérszörű 74—0.84 frt.,
bonyhádi tehén 110—150 frt darabonkint.
V á g ó m a r h a. Magyar ökör 20:00—32:50 frt. Szerbiai ökör
16—31:50 frt. Bivaly 20:00—32:00 frt. Tehén 20—32:00 frt. 100 kilo-
grammonkint.

Szurómarhavásár.

Élő borju 38—50 frt.
Növendék 18—32 frt.
Élő juhok 11.50—18:00 frt.

Juhvásár.

Elsőrendű (kiviteli) birkáért 16—22:00 frt.
Jóminőségű (anya) birkáért 9—11:00 frt.
Középmínőségű (anya) birkáért 6—9 frt.
Jóminőségű kiviteli (ürű) birkáért 19:00—23:50 kr.
Középmínőségű (ürű) birkáért 16—18 kr. kilogrammonkint
eleven suly szerint.

Takarmányvásár.

Réti széna 1:80—2:50 frt.
Muhar 2:00—2:20
Zsupszalma 1:30—1:90
Alomszalma 1:20—1:40
Préselt széna 2:00—2:20
Zabos búkköny 2:00—2:15
Szalmaszezska 2:00—2:25

Lisztüzlet.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
frt	12:40	12:00	11:50	11:00	10:50	10:00	9:50	7:60	5:00
Korpa finom	3:40	görmömba	3:40						

Gahnapiac.

			frttól	frtíg
B u z a	bánsági új	77—81	klg.	6:90—7:30
—	tiszavidéki	77—81		7:10—7:45
—	pestvidéki	77—81		7:05—7:40
—	fehért.	77—81		7:05—7:40
—	bácskai	77—81		7:10—7:45
R o z s a	elsőrendű	70—72		6:15—6:25
—	másodr.			6:15—6:20
Á r p a	takarmány	60—62		4:10—4:40
—	égetni való	62—64		5:10—5:80
Z a b		39—41		5:35—5:85
K u k o r i c a		—		3:70—3:90

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számítanak. Címmelettel leadottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, városa vagy utca megnevezése s a postarostante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számítanak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen mellékiendő.

Levélbéli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése melletti adatik.

 Lourdesi viz
a csodaforrásból, eredeti literes palackokban kapható — egyedül —

STAMPFL GUSZTÁV-nál,

Budapest, VIII. Gólya-utca 28. sz.

Ara bérmentve csomagolással 2 forint 10 kr., továbbá Szt. Veronika kendők hiteles okmányokkal darabonként 1 frtért.

Eladó vizimalom.

Andocson alul egy eredeti Ganz hengeres egy pár köre, két cilinder, gabonakoptató, Aureka konkolyválasztóval, királyhengeres szíjj hajtásra berendezve elég örömi valóval.

Továbbá 3 szobás lakás jó meleg konyhával, fa-zsindelyes istálló hozzátartozó befűtött tertiával 3500 frtért szabad kézből azonnal eladó vagy haszonbérbe vehető, bővebb felvilágosítás **Petrás István** tulajdonosnál **Andocson** tudható meg.

Teljesen felszerelt utazásra alkalmas **főnyképészeti készülék**, két géppel legolcsóbb árban minden órán eladó. Czin a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a „Magyar Néplap“ kiadóhivatala fogad el.

Tyukszemben szenvedőknek

melegén ajánlja biztos eredménnyel járó **tyukszemirtő szerót**, egy mindenhol található növényt, és használati utasítást díjmentesen küld **Deák Ferencz Budapest, Práter-utca 44.** (Válaszra 15 kros bélyeg csatolandó.)

CSODA-CSEPPEK

gyomor-gyengesség, étvágytalanság, gyomor-puffadás, székrekedés, gyomorszorítás és fájás, gyomorrontás, eszmőrlet, szédülés, sárgaság, lép és májbetegség aranyér ellen. Ara egy üvegnei 40 kr.

CSODA-KENET

esuz és minden hülés rándulás vagy erőltetésből eredt in- és esonfájdalmak, úgy fogfájás ellen kitünő hatásu. Ara egy üvegnei 40 kr.

Kapható a feltalálónál **ZSÁLECZ ISTVÁN** gyógyszerésznél.

Kőröshegyen (Somogy megye.)

Főraktár: Budapesten **Török József** gyógyszerertárban Király-utca 12. és Dr. **Egger Leó** gyógyszerertárban Váci-körut 17. — Hálairatok mellékeltnak. A küldés portómentes, ha a gyógyszerekért járó összeg és 30 kr. póstadij előre beküldetik; utánvétellel a küldés drágább.

Asztalos tanoncznak

Erőtlen 14 éves fiu lehetőleg vidéki, azonnal felvétetik **DVORZSÁK KÁLMÁN** ur műhelyébe **Budapest, IX. kerület Rákos-utca 6.**

Biztosítási panama,

melyről lapunk 67-ik számában említés tétetett **mig a füzetekből tart lapunk kiadóhivatalában 50 krajcárért megrendelhető.**

A „Szent Gellért“ könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi előljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért“ könyvnyomda.

Nyomatott a „Szent Gellért“ könyvnyomdában. Budapest, Práter-utca 44.